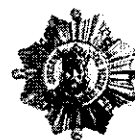

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2/9560 din 20.06.2023

La nr.09-1617 din 07.06.2023

**Ministerul Dezvoltării Economice și
Digitalizării**

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea art. 43/1 din Legea nr.200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova (număr unic 355/MDED/2023).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Digitally signed by Rusu Iulian
Date: 2023.06.20 14:48:40 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iulian RUSU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO23/8812 din 20.06.2023

la proiectul de lege pentru modificarea art. 43/1 din Legea nr.200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova (număr unic 355/MDED/2023)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin. (3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, precum și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, fiind asigurat accesul părților interesate la proiect pentru a putea prezenta/expedia recomandări asupra

acestua.

De asemenea, autorul a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie. În consecință, se constată respectarea etapei esențiale a procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor statuată la art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin urmare, având în vedere că proiectul a fost plasat pe paginile web indicate supra, transparența în procesul decizional a fost asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul are drept scop „[...] liberalizarea accesului pe piața națională a muncii a străinilor proveniți din anumite state, asigurând astfel acoperirea parțială a deficitului forței de muncă semnalat în ultimul timp, cât și a străinilor care dețin drept de ședere provizorie și au în acest sens timp liber disponibil în afara ocupației de bază (veniți pentru obținerea de studii).”

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea articolului 43/1 al Legii nr.200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, fiind extinsă lista categoriilor de străini care beneficiază de facilitarea de a se angaja în câmpul muncii pe teritoriul Republicii Moldova fără obținerea prealabilă a dreptului de ședere provizorie în scop de muncă și a unui permis de ședere provizorie în scop de muncă - cetățenii care provin din cele 27 state membre ale Uniunii Europene și cetățenii altor state, care vor fi identificați de Guvern.

La fel, proiectul propune majorarea plafonului limită de a desfășura activități de muncă pe teritoriul Republicii Moldova, până la media de 30 ore pe săptămână, ceea ce va corespunde cu 1564 ore pe an.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Reieșind din argumentele expuse de autor, proiectul promovează interesul public privind liberalizarea accesului la muncă pe piața Republicii Moldova pentru cetățenii UE și pentru alte țări decât membri UE, prin aprobarea unei liste de țări de către Guvern, ținând cont de relațiile reciproce de colaborare și de prietenie, riscul migrațional redus (acorduri de readmisie încheiate), acordurile de investiții cu privire la proiectele investiționale strategice și alte temeuri, fluxurile de migrație din aceste țări, calitatea/calificarea forței de muncă.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Potrivit notei informative: *„În implementarea prevederilor proiectului nu se anticipează dificultăți și nu se presupune alocarea unor cheltuieli suplimentare din bugetul de stat. Ori acesta nu prevede crearea unor subdiviziuni/instituții noi și nu e necesar mărirea statelor de personal pentru aplicarea noilor prevederi legale, ba mai mult această prevedere vine să ușureze activitatea Inspectoratului General pentru Migrațiune ca urmare a diminuării substanțiale a volumului de acte necesare a fi elaborate și emise.*

În același timp, modificările respective vor contribui substanțial la creșterea bugetului de stat, prin acumularea veniturilor din resursele financiare care vor fi cheltuite de cetățenii străini în Republica Moldova, beneficiari ai prezentei inițiative legislative.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *„textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul conține reglementări privind activitatea Guvernului privind elaborarea unei liste a țărilor non-UE, cetățenii cărora vor beneficia de dreptul atribuit prin acest proiect, cu respectarea procedurilor de argumentare, avizare, consultare publică, precum și a Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Educației care vor trebui să-și coordoneze acțiunile astfel încât noile prevederi introduse prin proiect să nu afecteze calitatea monitorizării și controlului din partea statului a regulilor de ședere de către străinii cu drept de ședere pentru studii.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și are drept scop liberalizarea accesului pe piața națională a muncii a străinilor proveniți din anumite state, asigurând astfel acoperirea parțială a deficitului forței de muncă semnalat în ultimul timp, cât și a străinilor care dețin drept de ședere provizorie și au în acest sens timp liber disponibil în afara ocupației de bază (veniți pentru obținerea de studii).

Proiectul respectă rigorile de transparență impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, autorul a asigurat informarea publicului despre inițierea elaborării proiectului de decizie, precum și consultarea publică a acestuia.

Prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota informativă și acesta este în conformitate cu interesul public.

În normele formulate prin proiectul supus expertizei anticorupție n-au fost identificați careva factori și riscuri de corupție.

20.06.2023

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Xenia VAMEȘ , Inspector principal

Digitally signed by Vameș Xenia
Date: 2023.06.20 12:09:41 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

